

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre . . . 220.— Egy háza . . . 50.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATALI
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 48.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség . . . 10-26

Kombinációk a nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbításáról

Budapest, jul. 27. Rassay Károly mai parlamenti felszólalásában utalt arra, hogy bizonyos politikai körökben a parlament mandátumának meghosszabbításáról folyó tárgyalások. Mint értesülünk, Tomesányi igazságügy-miniszter az, aki ezt a tervet nyélbe szeretné ütni és azon fáradozik, hogy a képviselők mandátumát — még nem tudni, mennyi idővel — meghosszabbítsák.

Háromféle megoldási terv is van kombinációban. Az egyik szerint a nemzetgyűlés mandátumának két esztendeje 1920 februárjától számít, mikor a nemzetgyűlés összeült. A másik a tiszántúli választások megejtésétől számítja a két év kezdetét és a harmadik — teljesen komolytalan — kombináció a Baranyában megejtendő választásokból kikerülő képviselőknek a nemzetgyűlésben való megjelenésétől kívánja számítani a két esztendőt.

Nagyatádi a megszállás alatt folyt tárgyalásokról

Budapest, jul. 27. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter az ellene intézett támadásokról a következő nyilatkozatot tette:

— Abban az időben több politikai különféle ajánlattal fordult hozzám, így többek között a románokkal létesítendő összeköttetés megteremtése ügyében is. Én meghallgattam ezeket az ajánlatokat, de semmiféle lépést nem tettem. Ha a Kiszgazdapárti Értesítőben a nekem imputált nyilatkozat nem jelent volna meg, — amit én nem mondtam — akkor nem is szóltam volna semmit ebben az ügyben.

Nagyatádi Szabó István ma este egy könyvatos utján nyilatkozatot tett közzé, amely szerint a napokban a kiszgazdapárti Értesítőben megjelent és az ő szájába adott nyilatkozat az ő határozott tilalma ellenére jelent meg és tévedésektől hemzsegő, valótlan visszaadása egy magánbeszélgetésnek. A nyilatkozat így végződik:

— Végül csak annyit, hogy talán fölösleges is nyilatkoznom arról, hogy én közgazdasági és külpolitikai kérdésekben állandóan tárgyalok külföldi és ma-

gyar politikusokkal és természetesen az ország érdekében a legkeményebben képviselem mindig a magyar álláspontot.

A házak és butorok váltásmentések

Budapest, jul. 27. A nemzetgyűlés pénzügyi és földművelésügyi bizottsága ma délután tartott együttes ülésén folytatta az ingatlan vagyonszállás tárgyalását.

A házak, műkincsek, butorok vagyonszállását kivették a törvény keretéből, amelyben viszont benmaradt az ékszerek és versenylovak vagyonszállása.

A haszonélvezetekkel terhelt birtokokra nézve új szakaszt vettek fel, amely szerint a haszonélvező köteles a vagyonszállás kamatait fizetni, abban az esetben, ha a vagyonszállást nem fizeti ki egy összegben. Ép úgy a vagyonszállás erejéig kibocsátott záloglevelek kamatait a haszonélvező tartozik fizetni.

Temesváry Imre indítványára pótszakaszt vettek fel, hogy a vagyonszállás fele összege törleszhető legyen azokkal a hadikölesönökkel is, amelyek elsőfoku lemenő vagy felmenő ági öröklés útján jutottak a birtokos tulajdonába.

Rupert és Eckhardt ügye

Budapest, július 27. Pár héttel ezelőtt Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő egyik beszédében éles támadást intézett Eckhardt Tibor sajtó főnök ellen. Eckhardt nyilatkozatot tett közre, amelyben felszólította Rupert Rezsőt, hogy ismétlje meg támadásait, ott, ahol az immunitás nem védi. Rupert Rezső erre a lapokban Eckhardt Tiborhoz nyílt levelet tett közre, amiért sajtó utján elkövetett rágalmaszás címén Rupert Rezső ellen a sajtófőnök feljelentést tett. A rendőrség a feljelentés folytán a szükséges nyomozást soronkívül befejezte és a kir. ügyészség utján az ügyet a törvényszék elé terjesztette, hogy az Rupert mentelmi jogának felfüggesztését kérte a nemzetgyűléstől.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!

Rassay és Bethlen nagy vitája magyar politikusok külföldi összeköttetéseiről Vass József megváltoztatja Haller iskola-rendeleteit

Budapest, jul. 27. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Meskó Zoltán az indemnitást elfogadja. A kormány összetétele ellen van bizonyos kifogása, mert az nem felel meg a parlamenti szokásoknak. A kormány eltért attól a programtól, amit az előző kormányok adtak. Ami az előző kormányok sürgős volt, az a jelenleginek nem sürgős. — Meglepi az is, hogy a kormány az agrárdemokrata követelések helyett a főrendiházi reformmal kezd meg alkotmányjogi reform munkáját. Ugy látszik, hogy a kormány a háboru előtti politikát akarja inauguralni. Neki a demokrácia kell, nem a közelmúlt állítólagos demokráciája, hanem a magyar nép demokráciája. A pesti hintáslegény, a Dob- vagy Dohány-utca fokhagymaszagu demokráciája neki ép ugy nem kell, mint a Lipótváros parfümös demokráciája.

Nem lehet egységes pártot alakítani, ha az egyik pártból kilépünk és átmegyünk a másik pártba. Ezt csak disszidensek tehetik, mert csak annak a pártnak lehet létjogosultsága, amelyet a tömegek lelkesen támogatnak. A keresztény irányzat politikája, határozott politika, nem szalmaláng. Ez a mozgalom egy gazdasági harc, kenyérvétség. Rá kell térni a gazdasági pályára.

Felemlíti, hogy a világsajtót is bejárta az a hír, hogy a volt király újabb látogatásra készül. Husvétkor is megjósolták, sőt már egyesek azt mondják, hogy már Magyarországon is van. — Kérde a kormányt: mit tud arról és haitlandó-e megtenni a lépéseket arra vonatkozólag, hogy a husvéti események meg ne ismétlődjenek. Abban a reményben, hogy a kormány minden szükséges intézkedést megtesz, hogy ez lehetetlenné váljon, az indemnitást elfogadja.

Rassay a politikai helyzetről

Rassay Károly reflektál Meskó beszédére. Az ellenzék kívánja, hogy az egységes párt sikerüljön, de az egységes párt csak demokratikus alapon jöhet létre és akkor ez a kormány ellenzékben lesz. Eleve is tiltakozik az ellen, hogy a nemzetgyűlés élettartamát meghosszabbítsák. A keresztény irányzatot olyan értelemben, hogy a keresztény intelligencia a maga súlyának megfelelő érvényt szerezzen, ő is akarja, de a mostani irányzatot nem tartja kereszténynek.

Erekly Károly: Nem is keresztény irányzat ez, hanem kivételes hatalom alapján álló kormányzás.

Rassay: A pénzügyi politikával most nem akar bővebben foglalkozni, de rámutat arra, hogy a felelősség a bekövetkezendőért a pénzügyminisztert és azokat a pénzügyi kapacitásokat terheli, akik zsírálták a pénzügyminiszter idejöveteletét.

Azt olvasta, hogy egy nyugalmazott főispánt kineveztek közgazdasági bírónak. Ma, amikor az ország így megkisebbedett, nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy bukott politikusokat kinevezzünk.

Felszólalásának igazi tárgya az utóbbi napok eseménye. Neki az egyénekhez mint egyénekhez semmi köze. Felfogása az, hogy

ha bünyösök, bünhödiének, de az lehetetlen, hogy ezeket a dolgozókat itt politikai szencziókká tegyék, amelyből nyilatkat röpitenek többfelé, többek között az ellenzéki padosorok felé. Ő már hónapokig ellenzéki padon ült, amikor kötelességének látta odaállni a

Polgárok és munkások szövetségébe

Nem akarta, hogy az következők be, hogy egy esetleges zökenönél a polgári pártok teljesen szemben álljanak a szociáldemokratákkal.

Haller István: — Mert kommunista végcélijük vannak!

Rassay Károly: Az ilyen közbeszólás miatt lehetetlen az együttműködés. Be fog következni az, hogy a munkásság eltörlődik a nemzeti gondolatától és akkor a kormány viseli a felelősséget.

Haller István: Még most is kifopozzák azokat a munkásokat, akik más meggyőződésen vannak!

Rassay: Haller képviselőtársam szűkebb családjának ez a felfogása. A kormány gyűlölete ez ellen a szövetség ellen irányul.

Wirtler László: Nagyon sokra taksálják őket!

Rassay Károly: A mai kormányzati rendszer fél ettől a szövetségtől. Önök nem adják fel a gyűlöletet. Nálunk vannak

olcsójánosok, de ezek politikai népszerűsége törekszenek.

A letartóztatásnak két oldala van: politikai és jogi. A jogi részt oldja meg a bíróság, de úgy, hogy megfeleljen a formáknak. Ezek a letartóztatottak több mint hét napja vannak lefogyva, holott a törvény a rendőrhatalóságok letartóztatási idejét három napban állapítja meg. A letartóztatások politikai vonatkozása nagyon érdekes. *A kormány kijelentette, hogy a letartóztatásokhoz semmi köze sincs.*

A Windischgraetz féle vádakkal is így van

Egyszer a kormány kijelenti, hogy nem kapta meg az adatokat, egyszer meg azt jelenti, hogy már folyik a vizsgálat. Addig, míg egy ügy a rendőrség vagy az ügyészség kezében van, addig a politikai felelősség a kormányt terheli. Tudom, hogy mért mossa a kormány a kezét, de ezt az okot nem tárhatom fel, mert akkor fel kellene tárnom, hogy honnan szerezte adatait. A csónakból csak Windischgraetz herceget fogja kidobni ha baj lenne ezekből a pe-rekből. Meg kell jegyezni, hogy ez nem az első eset, hogy ilyen politikai pert a kormány megindított. Friedrich ügye is a politikai botrányokhoz tartozott. A kormányzat intaktsága közé.

Bleyer Jakab: Ez nem áll jól neked!

Rassay: Talán magyarázza ki a szavát!

Hasonló eset volt a Dródy ügyben is. Most még súlyosabb a helyzet, mert most már nem egyesek ellen, hanem pártok ellen dolgozik. Az a kérdés: **per-horeszkálja-e a kormány azt, hogy egyes politikusok külföldi államok politikusaival országuk érdekében tárgyalnak, igen vagy nem, vagy pedig erre csak a külügyminiszter hivatott?**

Friedrich István: Az a kérdés: kivel?

Rassay: Nagyon örülnék, ha a kormány ebben nyílt választ adna.

Friedrich István: **Megszálló hatóságok képviselőivel tárgyalni nem szabad! Ez hazárdulás!**

Ereký Károly: **Megszálló politikusokkal tárgyalni bűn!**

Huszár Károly: **Ugy tudom Ereký is tárgyal!**

Ereký Károly: **Engem kényszerítettek a tárgyalásra.**

Huszár Károly: **Senkisémet kényszerítette!**

Rassay Károly: **En azt hiszem, ilyen tilalom nem is állhat fenn. Bűn az, ha egy magyar politikus Belgrádban, vagy Bukarestben az ország érdekében tárgyal?**

Windischgraetz is beismeri könyvében, hogy az AOK-val tárgyal a magyar miniszterelnök megbuktatására

Felolvassa a könyv erre vonatkozó részét. Ez lehet hazafias szándéku, de a tescheni főhadiszállás vezetőjével, Conradal való tárgyalás a mi számunkra, belpolitikai életünkre nézve mégis külföldivel való tárgyalást jelent.

Visszatérve az egész ügyre, meg kell említenem, hogy külpolitikánk eredményt nem mutat fel. **A román tárgyalásokról nem**

tudok, de nem vagyok biztos abban, hogy ezeknek esetleg nem lett volna-e haszna az országra. Azt hallom, hogy Csehszlovákia felé történt próbálkozás. Nem tudom, hogy mikor jön el a szokol időszak.

Ha szabad Windischgraetznek, Pallavicini-nek a külföldön külföldi politikusokkal érintkezni, mért ne lenne szabad másoknak ezt megtenni?

A sajtó egyrésze ilyen híreket hazaárulásnak minősít.

Haller István: Ez a szabad sajtó kérdése!

Rassay: Erre rátérek. Utalok arra, hogy a kormány intézkedett arra nézve, hogy a hazaárulás vádjával érinthető egyénektől a sajtó ne fogadjon el nyilatkozatokat. Hogy lehet ez? Ez reakció. Meg vagyok győződve, hogy ezen Haller képviselő ur felháborodik.

Haller István: Nem!

Rassay Károly: **Belgrad, Páris, Bukarest felé nem szabad orientálódni, de Svájc felé igen?** Én is utalok arra, amit Meskó Zoltán mondott, hogy a király Budapestre érkezéséről sokat beszélnek.

Huszár Károly: **Örülség!**

Rassay Károly: Husvét előtt is ezt mondták és ez az örülség mégis valóra vált. Furesa, hogy most az októbristák ellen vádat emelnek és vizsgálat folyik. **Nem tudom, hogy az októberi kormányt mért nem vonják felelősségre? Miért csak azokat, akik**

Bethlen és Rassay vitája

Bethlen István gróf miniszterelnök:

Azt a értesítést, amelyről Rassay beszélt, ő a Károlyi-féle nyilatkozatok közlésének megakadályozására adta ki. **Ha Károlyi itt volna, úgy a börtönben ülne, onnan pedig nyilatkozatot közé tennie nem volna alkalma.** Ami a Persián Adám és Rejöd Alpár ellen megindított eljárást illeti, a kormány semmiféle felelősség elől ki nem tér. Az igazságügy-miniszter nyilatkozott, hogy ez ügyről semmit nem tud, mert minden az én kezdeményezésemre történt. A kormány olyan adatok birtokában van, amelyek kötelességévé tették, hogy a rendőrség részéről vizsgálat tárgyává tétessék a dolog. Ami azt a vádat illeti, hogy a liberális képviselők, a liberális blokk vagy a Munkások és Polgárok Pártja ellen valamilyen eljárás indult volna meg, nem felel meg a valóságnak. A kormány ilyen nyilatkozatot soha nem tett. **Ami a magyar politikusoknak külföldi politikusokkal való érintkezését illeti, ez természetes. Azonban figyelmeztetem a képviselőket, hogy a kormány tudta és hozzájárulása nélkül tanácskozásokat ne folytassanak, mert az az országra nézve káros lehet.** Nincsen mindenki abban a helyzetben, hogy úgy ismerje a külpolitikai helyzetet, mint a kormány. **Tehát a kormány hozzájárulását kell kikérni a megbeszélésekhez.** Hogy voltak egyes képviselők, akik ilyen megbeszéléseket folytattak, elismeri. Így Teleky Pál gróf is folytatott megbeszélést, ez azonban a kormány hozzájárulásával történt.

Rassay Károly személyes kér-

a kormánynak kellemetlenek?

Friedrich István: Aki a kormány háta mögött többet kíván, mint a kormány, az hazaáruló!

Ereký Károly: Nekem jogom volt a románokkal tárgyalni!

Huszár Károly: Nem vonom kétségbe, de ne tessék elfeledkezni erről!

Rassay Károly: **Itt különféle akciók folynak osztrák főhercegek érdekében.** Mért türi ezt a kormány?

Friedrich István: Csonkama-gyarországon nem lehet ezt a kérdést elintézni!

Rassay Károly: Elvárom a kormánytól, hogy a hazaárulók ellen folytassa le az eljárást, de kivétel nélkül. **Magyarország politikáját nem Párisban, Madridban vagy Londonban kell elintézni, hanem a szomszéd államoknál.** Legyen nagyvási mánia nélküli külpolitikánk. Az indeminatív javaslatot nem fogadom el.

Windischgraetz válasza

Windischgraetz Lajos herceg személyes kérdésben szólal fel. Csodálkozik, hogy Rassay rosszalja azt, hogy ő adatokat hozott fel és hogy ő ezeket bizonyos helyekről szerezte. Ez joga és kötelessége egy képviselőnek. Hogy a kormány vállalja-e a felelősséget, azt nem tudja, de ő vállalja a teljes felelősséget. Már egy év előtt indítványozta, hogy az ő forradalom előtti szerepét vizsgáltsák meg. Ezt az indítványát újra megteszi.

désben szólal fel. Nem hibáztatta azt, hogy Windischgraetz adatokat gyűjt, de **az ellen tiltakozik, hogy azután, ha az ügynek majd vége lesz, ne legyen senki, aki a felelősséget vállalja.** Ami a miniszterelnök nyilatkozatát illeti, úgy tudja, hogy nemcsak Károlyi Mihályról van szó, épen ezért a sajtószabadság érdekében tiltakozik az ellen, hogy **akit megvádolnak, annak ne legyen joga védekezni.**

Bethlen István gróf miniszterelnök: **Csak Károlyi és társairól van szó, csak az emigránsokról!**

Rassay Károly: Ezt tudomásul veszem. A miniszterelnök úgy állította be a dolgot, hogy a liberális lapok terjesztik azt a hírt, hogy egyes képviselők ellen eljárás fog indulni. Hogy ez mennyire nem felel meg az valóságnak, mutatja a **Nemzeti Ujság** vezércikke, amely azt mondja, hogy a Nemzeti Ujság már régen felhívta a figyelmet a hazaáruló társaságra. Kívánja, hogy **központi helyről ne történjék olyan információ, amely politikusokat és politikai köröket gyanúsít.** Figyelmezteti a miniszterelnököt arra a horatiusi mondásra, hogy **becsületes férfinak nincs arra szüksége, hogy mérgezett nyilakkal lövöldözzön.** Ő nem tárgyal senkivel, de **bár lett volna olyan helyzetben, hogy hazájának érdekében tárgyalásokat folytathatott volna.** Ismételtén kijelenti azonban, hogy sem ő, sem az ő tudtával barátai nem tárgyaltak. Ellenben Teleky, Windischgraetz és Pallavicini tárgyal a külföldön.

Pallavicini György: **Semmi köze, hogy hova utazom! Oda utazom, ahova akarok!**

Rassay Károly: Az a kérdés, hogy **tárgyalt-e?**

Pallavicini György: Nem tárgyaltam, de **az utam mégis bejelenttem a kormánynak.**

Rassay Károly: **Szóval be méltóztatott jelenteni a kormánynak, hogy nyaralni méltóztatik menni.**

A miniszterelnöknek nincsen igaza abban, hogy minden politikus, aki külföldi politikussal tárgyalni akar, köteles ezt a kormánynak bejelenteni.

Birta József: De legalább is ildomos!

Rassay Károly: Bocsánat, de én nem jártam ki a kormánybiztosi iskolát. Szerintem mindenki joga van arra törekedni, hogy saját politikai álláspontját törvényes kereteken belül érvényre juttassa.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Csak röviden akarja kijelentni, hogy **a nevezett központi helyről nem ment ki olyan nyilatkozat, amely a liberális pártokat gyanúsította volna,** hanem épen a liberális politikusok és liberális körök részéről kezdődött ez a gyanúsítás.

Rassay Károly: Mi részéről?

Bethlen miniszterelnök: Meg is mondhatom **Abrahám Dezső** tett ilyen nyilatkozatot. Ami azt a felfogást illeti, hogy a kormány nélkül is lehet tárgyalni, ez ellen a kormányzat nevében tiltakozik, mert ha Rassay és társai a külföldön tárgyalnak, akkor itt nem ülhet a kormány, amely az országban előforduló eseményekért vállalja a felelősséget.

Rassay Károly félreértett szavait igazítja helyre. Nem azt mondta, hogy magyar politikusnak külföldi állammal van joga tárgyalni, hanem azt, hogy magyar politikusnak hazája érdekében külföldi politikussal joga van a kormány beleegyezése nélkül is tárgyalni és ezt fent is tartia.

Szünet után rátérnek az interpellációkra.

Ki lehet ötödik gimnazista?

Rassay Károly a kultusz-miniszter rendelete miatt interpellál a középiskolák ötödik osztályába való felvétel korlátozásáról. A rendelet szerint csak azok vehetők fel, akik azonkívül, hogy kielégítő bizonyítványt nyertek, még külön olyan tanúsítványt kaptak a tanári testülettől, hogy alkalmasak a felsőosztályok elvégzésére. Ha ilyen képesítést nem kaptak, akkor egyszerűen nem folytathatják tovább középiskolai tanulmányukat. Ugy pedagógiai, mint szociális, de törvényességi szempontból is agályos ez a rendelet. A 13-14 éves korban, tehát a pubertás idejében levő gyermekről a tanári testület nem mondhatja meg, alkalmas-e a felsőbb tanulmányok elvégzésére, vagy nem. Még különösebb a rendeletnek az a része, amely azt mondja, hogy magánaton elvégezheti az ilyen letiltott tanuló is az ötödik osztályt és ha azt legalább is elégséges eredménnyel elvégzi, akkor mehet tovább rendszeren a hatodik osztályba. Idézi a törvény rendelkezéseit a felsőbb osztályba lépésről. E törvénynek teljesen ellentmond a miniszter rendelete. Ilyen rendelet a kivételes hatalom alapján sem adható ki. Kéri

a minisztert, nyugtassa meg az aggódó szülőket.

Vass József kultuszminiszter válaszában kijelenti, hogy szükséges ez a rendelet, mert akadtak olyanok, akik 2-3 pótvizsga árán felkerültek a 7-8 osztályba. A rendeletnek az volt az intenciója, hogy a 4 osztályt elvégzett tanulók, akik úgy-ahogy végezték azt el, magánúton pótolják az elmulasztottakat. Kénytelen kijelenteni, hogy a tanév megkezdése előtt a rendelet revíziója tárgyában semmit sem tehet, mert az már életbe lépett. Idővel az összes rendeleteket revízió alá lehet venni.

A választ úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vették.

Tomory Jenő kéri a belügyminisztert, hogy Pécsi Péter csongrádi járási helyettes főszolgabírónak hivatalos hatalommal való visszaélése ügyében tegye meg az intézkedéseket, valamint felhívja figyelmét a szatmármezei botrányos közigazgatási állapotokra.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek.

Az ülés vége 3 órákor volt.

Hatósági lisztárusítással megbízott kereskedők nevjegyzéke

Az új ellátási évben a hatósági lisztellátásra felvett lakosság részére kiutalandó liszt szétosztásával az alább nevezett kereskedőket bíztam meg. Az új liszt-könyveket a kereskedőknél már is elő lehet jegyezteni. E megbízottak közül azoktól, akiknél az érdekelt közönség aránytalanul kevés számú liszt-könyvet jegyeztek elő, továbbá azoktól, akik a kiosztás és eiszámlálás körül panaszra adnak okot, a megbízást vissza fogom vonni. Az eddig kiadott rendeletek értelmében a hatósági lisztárusítással megbízott kereskedők szabad forgalomban levő liszték árusításával is foglalkozhatnak.

A megbízottak a következők: Balla Tihámér Töczös-kert István-ut 15. szám, Balogh József Árpád-tér 5., Barkó Antal Mezőszena-utca 1., Boross Imre Kishegyési-ut Téglavető 1., özv. Bencsó Mihályné Létai-ut 20., Bihari Sándor Csapó-kert Mátyás-ut 24., Boruzs István Rakovszki-ut 21., Böör Kálmán Csapó-ut 39., Böszörményi István Petőfi-tér 12., Czabán Márton Czegléd-ut 22., Csanak József Piac-ut 51., Csengeri Ignác Hatván-ut 65., Csermák Gusztáv Bozzai-telep Bozzai-ut 13. szám, Deutsch Albert Piac-ut 1. szám, Deutsch Lajos Piac-ut 38., Faragó István Csapó-ut 66., Félgyházi János Piac-ut 63., Gerstner Kálmán Csillag-ut 2., Gerstner Izidor Péterfia-ut 76., Goldmann Hermann Salétrom-ut 2., Grósz Mór Simonffy-ut 33., Gyémánt Salamon Csapó-ut 18., Hangya

I. Rózsa-ut 2., Hangya II. Teleki-ut 71., Hangya III. Bocskai-tér 1., Hangya IV. Szentanna-ut 23., Hangya V. Csapó-kert Jánosi-ut 19., Hangya VI. Csapó-ut 28., Hangya VII. Károly Ferenc József-ut 72., Hegedüs János Homokkert Szabó Kálmán-ut 23., Horváth Gusztáv Dégenfeld-tér 1., Huszka Istvánné Csonka-ut 20., Jakab Mihály Széchenyi-ut 30., Jóna János Nyil-ut 34., Juhász Ferencné Bethlen-ut 52., Kántor István Hadházi-ut 21., Kiss Aron Petőfi-tér 3., Kiss Imréné Bauer-telep Bauer-ut 1., Kontsek Géza Kossuth-ut 15., Kovács János Jókai-ut 62., London Bernátné Mester-ut 50., Lukács Márton Salétrom-ut 8., Lukács Pál Mester-ut 16., Máté Imre Mester-ut 5., Marx János Csapó-ut 18., Mogyoróssy Győző Rákóczi-ut 45., özv. Nicht Józsefné Mester-ut 42., özv. Nagy Károlyné Péterfia-ut 26., Nagy Mihályné Árpád-tér Sámson-ut 2., Nagy Rózsa Halasi-telep Halasi-ut 1., Papp Sándorné Létai-ut 1., Róth és Tamás Szentanna-utca 51., Szabó György Veseleányi-tér 2., Seidner Samu Csapó-utca és Kazinczi-utca sarok, Schwartz-nővérek Simonffy-ut 2., özv. Schenk Józsefné Csapó-ut 6., Tóth Sándorné Árpád-tér 32., Vadási Sándor Eötvös-ut 11., Vári János Márton K-ut 3. szám, Weisz N. Gyula Varga-kert Déli sor 5., Weisz Gizella Deák Ferenc-ut 22., Weisz Márton Deák Ferenc-ut 25., Zsurovits Ferenc Miklós-ut 44., Havas Zoltán Hatván-ut 55., Debreceni általános fogv. szövetkezet Rákóczi-ut 13., Farkas József József kir. herceg-utca 47. szám.

Debrecen, 1921. július 27.

A polgármester helyett:
Zöld tb. tanácsnok.

Az új liszt-könyvek kiosztása

Akik az új ellátási évre hatósági lisztellátásra fölvetettek, július hó 29-től kezdődőleg liszt-könyvecskéik átvétele végett a lakásuk szerint illetékes lisztirodánál jelentkezzenek. A személyazonosság igazolása végett az átvétel végett jelentkezésnél a rendőri bejelentési lapot és a lisztellátásra történt fölveteli bizonyító szelvényt kell felmutatni. A jogosult jelentkezőknek a lisztiroda piros szinnyomású liszt-könyveket ad ki, melyet a hatósági lisztárusítással megbízott kereskedőknél már is elő jegyezetheti. Ezek nevjegyzéke a helyi lapokban ugyanezen számban olvasható. A liszt-könyvekért az átvételkor darabonként 3 korona fizetendő. Az új liszt-könyv szelvényei augusztus 15-től érvényesek.

Az ipari testületek megbízottai a jelzett időtől kezdődőleg a testületükhöz tartozók liszt-könyveinek átvétele végett a Csapó-ut 15. szám alatti lisztirodában jelentkezzenek.

A közalkalmazottak, vasutasok nyugdíjasok, liszt-könyveinek kiosztására nem ez, hanem a helyi lapok e hó 24-iki vasárnapi számában közölt hirdetmény vonatkozik.

Debrecen, 1921. július hó 27.

A polgármester helyett:
Zöld tb. tanácsnok.

**LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDENEL.**

A kommunisták merényletet terveztek a belgrádi szkupstina ellen

Belgrád, július 27. A képviselőház jogügyi bizottsága kedden délután megkezdte a rend és a munka védelméről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A bizottság szombaton terjeszti jelentését a parlament plénuma elé.

A kormány tudomására jutott, hogy a kommunisták merényletre készülnek a szkupstina ellen és ezért a parlament elnöksége rendkívüli óvó intézkedéseket tett. A parlament minden látogatóját belépése előtt gondosan megvizsgálják, nincsen-e nála fegyver. A lapok szerint a

parlament tagjai naponta fenyegető leveleket kapnak a kommunistáktól. A kommunisták végrehajtó bizottsága halálra ítélte a szociáldemokrata párt több vezető tagját.

Graz, július 27. A Grazer Tagespost-nak jelentik Belgrádból: A belgrádi rendőrség tegnap délelőtt letartóztatott egy embert, akinél bomba volt. Kihallgatása alkalmával nevét nem mondta meg, ellenben bevallotta, hogy merényletet akart tegnap elkövetni Pasic miniszterrelnek ellen.

A történelem legkeményebb békeszerződése Magyarországra hajthatatlan elszakított honfitársainak védelmében — Praznovszky követ beszéde a ratifikációs ülésen

Páris, jul. 27. A trianoni békeszerződés ratifikációs okmányainak kicserélése a szokásos szerződés szerinti ment végbe. Az elnöknek az aktus megnyitására mondott üdvözlő szavaira Praznovszky Iván rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a következőket válaszolta:

— Elnök ur! Igen meghatottak azok az jóindulati szavak, amelyet szíves volt hozzám intézni. Tény az, hogy a béke helyreállt, a békeszerződés életbelépett. A véres küzdelmek hosszú, borzalmas évei után a béke napjának a megnyugvás, az elégtétel és az öröm napjainak kellene lenniük az egész emberiség számára.

— Szerencsétlenségünkre nem így áll a dolog Magyarországon. A legkeményebb békeszerződést, amelyet a történelem valaha ismert, rótták Magyarországra, a mely fájdalommal viseli tragikus sorsát. Mindazonáltal a magyar kormány kész lojálisan végrehajtani kötelezettségét. A legfőbb érdekek azonban mindnyájunkra nézve nemcsak abban a tényben áll, hogy a szerződés betűszerint végrehajtsák. Az a cél, amelyet sohasem volna szabad szem elől téveszteni, a tartós békében áll és tartós béke csak úgy lehetséges, ha Magyarország szomszédos államai a békülékenységnek ugyanattól a szellemétől vannak áthatva, mint a magyar kormány maga. Csak ezen a módon lehet megtalálni szolid és reális alapját annak az egyetértésnek, a mely minden európai állam számára annyira nélkülözhetetlen. Egyetlenegy pontban marad Magyarország hajthatatlan és ez azon szerencsétlen honfitársaink sorsa, akik évezredek hazájuktól akarataik ellenére el vannak szakitva. — Magyarország számít mindazoknak az államoknak, a kik a szerződést aláírták, hathatós támogatására, a nagyhatalmakéra ép úgy, mint a többi államéra, annak érdekében, hogy a nemzeti kisebbségek javára létrejött megállapodások ne maradjanak holt betűk, hanem, hogy ezeket lojálisan tiszteletben tartásuk a kormányok azokban az államokban, amelyek a régi Magyarországból területhez jutottak. Erre felhívni a figyelmet ez ünnepeles órában legszentebb kötelességemnek tartottam.

Praznovszky szavai a jelentővökre mély benyomást gyakoroltak.

Bukaresti követünk a román királynál

Bukarest, jul. 27. Zichy-Rubidó Iván báró bukaresti követ vasárnap tisztelgett a román királynál. Tiszteletére díszszázad vonult fel és a katonazenekar a magyar himnuszt játszotta. A követ a hírlapíróknak így nyilatkozott:

— Céлом hazám és Románia között a legjobb viszonyt kiépíteni.

Nyugatmagyarország

Bécs, jul. 27. Az osztrák kormány már régen befejezte előkészítő munkálatait Nyugatmagyarország átvételére. Az átadás formai aktusa úgy történik, hogy a jegyzőkönyveket először Magyarország képviselői és a szövetségközi bizottság képviselői cserélik ki Sopronban, azután a szövetségközi bizottság képviselői az átruházó jegyzőkönyveket ki fogják cserélni Ausztria képviselőivel.

Magyarország a népszövetségben

Gené, jul. 27. A népszövetség titkársága közzétette a szeptember 5-én megtartandó második közgyűlés napirendjét. E szerint a közgyűlés foglalkozni fog Magyarországgal felvételi kérvényével. Magyarországon kívül senkinek kérte felvételét a népszövetségbe. A felvételi kérvény akkor kerül a közgyűlés elé, amikor a bizottság elkészül jelentésével. A bizottság előtt Magyarország képviselőjének joga van szóbeli előterjesztést tenni és válaszolnia kell a hozzá intézendő esetleges kérdésekre.

Anglia nem vesz részt a leszerelésben.

London, július 27. Az alsóház tegnapi ülésén Lloyd George kijelentette, hogy az angol kormány a washingtoni konferenciát véglegesen visszautasította.

A marokkói spanyol csapatok katasztrófája

Páris, jul. 27. Madridi jelentés szerint a spanyol kormány hivatalosan kijelenti, hogy a mellillai

Trockij háborút indít Európa ellen a kenyérért

helyőrség még tartja ugyan magát, de több más csapatot a marokkói felkelők bekerítették. A spanyol főparancsnokság reméli, hogy meg fogja tudni őket menteni. Egyes csapatrészek a Spanyolország mellett kitartó kabinokhoz menekültek. A sidi és idri-i helyőrséget a kormány felhatalmazta, hogy letegye a fegyvert, mivel lehetetlen oda segítséget küldeni.

Paksy folytatta vallomását

A Tisza-pőr mai tárgyalása

Budapest, július 27. A mai tárgyaláson folytatták Paksy detektív kihallgatását.

Elnök: Jelenvolt Sztanykovszky kihallgatásánál?

Tanu: Nem voltam jelen.

Elnök: Tud-e arról, hogy beismerő vallomását megelőzően Sztanykovszky beszélt védőjével Lengyel Zoltánnal?

Tanu: Igen.

Elnök: Tud-e arról, hogy Sztanykovszkyt bárki is befolyásolta volna a tekintetben, hogy beismerő vallomást tegyen?

Tanu: Erről nem tudok.

Elnök: Tudja-e, hogy Sztanykovszky miért vonta vissza vallomását?

Tanu: Ezt Lengyel Zoltánól tudom. Tőle hallottam, hogy Sztanykovszkyné kérte Lengyelt a védelem elvállalására, mert becsapták. Lengyel Zoltán elbeszélése szerint egy katona kereste fel Sztanykovszky feleségét és arra kapacitálta az aszszonyt, hogy keresse fel Friedrich egyik védőjét, Baksay Miklóst, mert ez a férje érdeke, különben felakasztják. Sztanykovszkyné tényleg elment Baksayhoz, aki a következő ajánlatot tette: „Egyetlen módja, hogy Sztanykovszky vonja vissza beismerő és Friedrichet is terhelő vallomását és a lehetőséghez képest diffamáló dolgokat keverjen a vallomásába Sztupka, Ulanin és Lengyel Zoltán ellen. Sztanykovszkyné bejött férjéhez és közölte ezt a dolgot és felhívta az urát, hogy a visszavonó vallomását írja meg és egyben igyekezzék bemocskolni a hadbírószágon a szereplőket.

Elnök: Honnan tudja Ön mindezt?

Tanu: Lengyel mondta el előttem Sztupka alezredes urnak. Paksy az elnök kérdésére Naphegyi Mihály ügyét ismertette:

Elnök: Meg tudná-e mondani, hogy Heltainak milyen szerepe volt?

Tanu: Sohasem beszéltem erről Heltaival.

Elnök felmutatja a Bálóné-féle emlékkönyvet, amelyre tanu megiegyzi, hogy most látta először, tehát nem igaz, hogy Friedrich, Fényes és Kéri aláírták volna.

Ezután a védők intéztek hozzá kérdéseket. Hüttner több pontra vonatkozólag kijelenti, hogy Paksy a valóságtól eltérő vallomást tett. Az ügyész a tanu megesketését nem kívánja, s így a bíróság tanut nem esketi meg. Mert nyilvánvaló, hogy tanu a vádlottakkal szemben ellenséges érzellettel viseltetik.

A tárgyalást pénteken folytatják.

Berlin, július 27. (MTI.) A New-York Tribune jelentése szerint Trockij a központi bizottság ülésén keserű szavakkal támadt Lenin kompromisszumait és a nyugati hatalmakkal szemben tanúsított engedékenységét ellen.

Trockij beszédét berlini körökben nyílt háborus üzenetnek tekintik, amelyet annál is inkább meg kell fontolni, minthogy véleménye szerint az éhínségtől elcsigázott Oroszország népvándorlást fog megindítani, amely hullám gyanánt fogja ellepni az Oroszországgal határos területeket. Európa — mondotta Trockij — elnézi Oroszországnak az éhhalállal való elpusztulását, de kenyeret nem ad. Csak erőszakkal lehet elvenni azt, amit Európa a maga jószántából adni

nem akar. Első lépésünk Lengyelországnak szóljon, amely ismét megszegte a rigai békét és így csak a biúnost büntetjük meg s mi pedik kenyérhez jutunk.

Ugy látszik Trockij újabb elhatározta, hogy Leninnel felveszi a küzdelmet, hogy a hatalmat megszerezze magának.

Az orosz éhínség

Kopenhága, július 27. A Pravda helsingförsi jelentése szerint Pétervárot és Moszkvában a kenyér adagokat lassan-lassan megszüntetik. Az élelmézési válság tetőpontját érte el. Szovjetkörökben teljesen tisztában vannak azzal, hogy az éhínség borzasztó fegyver ez ellenforradalmárok kezében.

Városok nem fizetnek vagyonváltásgot

Budapest, július 27. A városok kongresszusának kiüldöttsége tisztelgett ma délelőtt Hegedüs Loránt pénzügyminiszter, Bethlen István gróf miniszterelnök és nagyatyádi Szabó István földművelésügyi miniszter előtt. A kiüldöttséget Folkusházy Lajos Budapest székesfőváros alpolgármestere vezette, aki arra kérte a kormány tagjait, hogy mentesítsék a városokat a földterületek vagyonváltása alól.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter kijelentette, hogy pénzügyi szempontból nem kíván hozzájárulni a városok vagyonához. Meg van győződve, hogy az utolsó nagy próba előtt állunk. Annyit sikerült keresztülvinnie, hogy a városok belterületeit kivették a vagyonváltás alól, üzemeik sem kerülnek a váltás alá, most már egyedül

csak a külterületekről van szó.

Bethlen István gróf miniszterelnök kijelentette, hogy finansziális előnyök a városok vagyonváltásából nem származnak. Az a kérdés, hogy a városok tudnak-e olyan megoldást amely a városok birtokában lévő területekre is kiterjesztheti a birtokpolitikát. Ha igen, úgy ezeket a területeket a váltás alól mentesítik.

Nagyatyádi Szabó István földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy abban az esetben mentesíthetők a városok a vagyonváltás alól, ha a városok egyes földterületeket rendelkezésre bocsátanak.

A kiüldöttség a választ tudomásul vette és kijelentette, hogy a módozatokról tárgyalni fognak.

Nógrádmegye a Ház elnöke ellen

Közgyűlési határozat politikai pikantériákkal

Szokatlan hangú és tartalmu határozatot hozott Nógrádmegye legutóbbi közgyűlése a következő bizottsági tagok indítványára: Sztranyavszky Sándor dr., Buttler Ervin báró, Berczelly Jenő, Mailath Géza gróf, Huszár László és Szcifovszky Béla. A határozat ezeket mondja:

— A közelmúltban több ízben megtörtént, hogy a nemzetgyűlés egyes tagjai a mentelmi jog védelme alatt és a nemzetgyűlés elnökségének véletlen vagy tudatos elnézése folytán olyan formában nyilatkoztak az ország kormányzójáról és a nemzeti hadseregről, hogy az nem a tekintélyek helyreállítása elvének, az ország vitális érdekének, volt megfelelő, hanem ellenkezőleg az ország heiső rendjének ismét szétzilálására törekvő elemeknek tettek vele akarva vagy nem akarva szolgálatot.

— Ez így nem mehet. Nincs az a legitimitás, amelynek köpenyébe bujva, itt bárkinek a destrualást folytatni vagy újból kezdeni lehesen. Téved az, aki a koronás király tekintélyét a kormányzó és a nemzeti hadsereg tekintélyének romjain véli felépíteni.

— Ettől a meggyőződéstől vezéreltetve és szerencsétlen, megcsonkított, megvalázott hazánk jövőjéért aggodva tesszük meg alább indítványunkat:

— Határozza el a törvényhatósági bizottság, hogy felír a nemzetgyűléshez és felhívja arra, hogy gondoskodjék olyan törvényes intézkedésekről, amelyek értelmében a mentelmi jog védőpalástja alá bujva sem lehesen megtorlatlanul az ország kormányzóját és a nemzeti hadsereget, azok tekintélyét és ezzel az ország tekintélyét és belső, külső erősségét veszélyeztető módon támadni; gondoskodjék arról, hogy az elnökség örökadjék a nemzetgyűlés tárgyalásainak menete fölött, mely az ország érdekeit föléje tudja helyezni az egyéni szimpátiáknak, politikai és személyes érdekeknek.

Ezt a határozati javaslatot, a melyet indítványozói azzal terjesztettek Nógrádmegye közgyűlése elé, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai személyi és politikai tekintetek nélkül valamennyien fogadják el, megküldték Debrecennek is pártolás és hasonló állásfoglalás céljából, tárgyalásra azonban már csak augusztusban kerülhet.

— Footballbíró a mellényzsebben, játékszabályok és magyarázatok. — Ára 23.— K. Kapható a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében, Plac-u. 34.

A hatósági liszt új árai

A hivatalos lap holnapi száma közli a kormány rendeletét a közfogyasztás céljára szolgáló terményekből előállított liszt árának megállapítása tárgyában. A rendelet szerint a közfogyasztás céljaira szánt búzából rozsból és kétszeresből előállított hatósági lisztért a közvetlen fogyasztást szolgáló forgalmon kívül követelhető legmagasabb árak métermázsánként a következők: Buzadara és finom tészta liszt 2000 korona, főzőliszt 1400 korona, buza kenyérliszt egységes rozsliszt vagy ezek keveréke 500 korona. Az árak ab rakodóállomás métermázsánként zsák nélkül, készpénzfizetés esetére értendők. A hatósági lisztért a közvetlen fogyasztást szolgáló forgalomban követelhető legmagasabb árakat a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg.

Gabonaszállítás a határzónában

Budapest, július 27. A földművelésügyi miniszter holnap megjelenő rendelete intézkedik az iránt, hogy az ország jelenlegi határáról befelé számítandó 15 kilométer széles határzónán mindennemű gabona és annak örleménye tengelyen, továbbá vasuti kézi podgyász-ként, vagy más módon csak külön engedéllyel legyen szállítható.

Egy millió mázsa gabona exportja

Mint bulapesti tudósítónk telefonálja, a kormány megengedi egy millió mázsa gabona exportálását minden külön engedély nélkül, azonban mázsánként 600 korona kiviteli illetéket fog fizettetni.

A Felvidékről kiutasítják az emigránsokat

Kassa, jul. 27. A kassai rendőrigazgatóság által kiadott rendelkezések értelmében az emigránsoknak e hó 15-éig jelentkezniök kellett. A jelentkezési határidő letelt, azonban az emigránsok igen tekintélyes része ezen kötelezettségének nem tett eleget. Hahacsek Pál rendőrtisztviselő, a rendőrigazgatóság politikai osztályának előadója az emigránsügy jelenlegi állásáról a következőket mondotta:

— A jelentkezett emigránsok száma feltűnően kevés. A rendőrigazgatóságnak tudomása van arról, hogy Kassán legalább 300 emigráns tartózkodik, annak dacára jelentkezési kötelezettségének csupán 98 tett eleget. Mindazokat az emigránsokat, akik nem jelentkeztek, nem fogjuk politikai menekültnek tekinteni és közülük azokat, akik utlevél nélkül jöttek át és Kassán tartózkodási vagy letelepülési engedély nélkül vannak, úgy vesszük mint idegen állampolgárokat, akik tudvalólag egy pillanattal sem tartózkodhatnak a cseh-szlovák köztársaság területén. Jelentkezéseket már nem fogadunk el. Azok az emigránsok, akik a rendőrigazgatóság többszöri felszólítása dacára sem tettek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, magukra vessék a követ a bekövetkező kellemetlenségekért. A nem jelentkezettek

— röviden szólva — elvesztették mindazokat a kedvezményeket, amelyek a cseh-szlovák köztársaságban az emigránsokat és politikai menekülteket megilletik.

Jó, ha a menyasszony fiatal

Vesztegetési kísérlet az anyakönyvezető ellen

Amóczky József anyakönyvezetőnél tegnap megjelent B. J.-né debreceni lakos és megkérte, hogy Róza nevű leánya részére adjon ki egy olyan születési bizonyítványt, amely a leányt hét évvel fiatalabbnak tünteti föl. Jutalmul 50 kilogram lisztet ígért az anyakönyvezetőnek, aki színelg bele is ment az alkuba és ma délelőttre ígerte a steinach határu bizonyítványt. Közben azonban értesítette a dolgról Juhász detektívet, aki kihallgatta az ajánlatot és a rendőrségre vitte B.-nét.

B.-né beismerte, hogy az anyakönyvezetőt meg akarta vesztegetni és azzal védekezett, hogy attól félt, hogy a leányát elhagyja a vőlegénye, ha megtudja a menyasszony éveinek számát.

A rendőrség elkobozta azt a 30 kilogram lisztet is, amelyet B.-né előlegül adott át ma délelőtt. Vesztegetési kísérlete miatt indult meg ellene az eljárás.

HIREK

— **A mezőgazdasági bizottságok.** Budapesti tudósítók jelentik: A földmivélségi miniszter kiadta a községi. (városi) járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságokról szóló rendeletet. A rendelet részletezi a bizottságok feladatait, jogait és kötelességeit, megállapítja a bizottságok szervezetét, azok működését és mezőgazdasági bizottságoknak a közigazgatási hatóságokhoz, közhivatalokhoz és gazdasági társadalmi szervezetekhez való viszonyát s a mezőgazdasági bizottságok felletti törvényes felügyeletet.

— **Halálozás.** Résztétel fogadtuk a következő gyászjelentést: Sajnálattal tudatjuk rokonainkat, jóismerőseinket, hogy Pariser József ur életének 74. évében i. hó 26-án éjjel elhunyt. Temetése i. hó 28-án d. e. 11 órakor a Kishegyesi-ut 3. sz. alól. Gyermekai: Pariser Hermin, férjével Klein Andorral, Pariser Paula, férjével Klein Samuval, Pariser Gizsi, férjével Lichtmann Sándorral, Gyermekai: Klein Erzsébet, Annus, Erzsébet, Ibolya és Gyurka.

— **A Petőfi Dalkör** ez évi hangversenyét augusztus 6-án tartja az Angol Királynő nagyszínházban. Az ifjú erővel újalakított dalárda régi jó hírnevét csak öregbíteni fogja az alábbi elsőrangú program, amit közönségének nyújtani fog. 1. Nyitány Magyary Imre és fia zenekarától. 2. Földiekkel... Csokonaitól. Énekli a dalkör. 3. Prolog. Előadja dr. Balla Gerőné Vass Jolán urnő. 4. Zongorajáték. Előadja Nagy Vilma urleány. 5. Karthagói harangok. Irta Kozma Andor. Szavalja Zámory Sándor re. főiskolai szénior. 6. Mi volt nekem a szerelem. Petőfitől. Énekli a dalkör. 7. Régi

magyar dalok. Hegedűn előadja dr. Szilágyi Imre ur. 8. Minden este... Csokonaitól. Énekli a Dalkör. Miisor után tánc kiváló virradtig. Belépő díj személyenként 30 K és a vigalmi adó. Jegyek már válthatók Márton Gyula kereskedő és Vitárius Sándor kötszerész urak üzletében.

— **Vastag tükröket,** kirakat üvegeket veszek Sipkovits tükrőgyártási és üvegcsiszoló vállalata Szív 15. Telefon 356.

— **Pálinkafőző** üstök, mosóüstök, üstházak, itatóvályuk legolcsóbban beszerezhetők Mándoki rézművesnél. Arany János 13.

— **FRANK SÁNDOR, nőidivat cégnél, Piac-utca 42. Grenadinok, kretonok, ruhavásznak, batiztok, zefírek, grenadinruhák, blusok tetemesen leszállított árral lesznek árusítva.**

— **Bádogos munkák FÜLÖPNÉL, Csapó-utca 3. Telefon 917.**

— **Puch-kerékpárok,** új és használt, Liga-gummik olcsó árban Molnár Testvéreknél.

— **Garanciával** előkészítik középiskolai tanulókat mindenem vizsgára. Előadok modern nyelveket. Dékán Sámuel tanár Rákóczi-u. 23.

— **Vízvezeték, fűrdőszoba** berendezéseket, javításokat jutányosan, szakszerűen készíti MATHÉI JÁNOS, Csapó-utca 24. sz. Telefon 321.

— **Puha gallérok** minden színben legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél. Piac-u. 43.

— **Téli hidegben,** nyári hőségben egyaránt megbecsülhetetlen a Palma-sarok. Szívós, olcsó, csinos.

— **Visszamaradt nyári áruk** kiárusítása megkezdődött, leszállított árban Fischer posztóüzletében. Piac-utca 61.

— **Fürdőruhák és trikók** nagy választékban Dr. Hegedűsné gyermekdivatházában, Simonffy-utca 2.

A budapesti főzsde

Zürichi zárlat: 1.67 és fél

Értéktőzsde: A forgalom ma rendkívül élénk volt. A bankok nagy vételi megbízásokat adtak. A kuliszban is megélénkült a forgalom. Zárlat után a javulás tovább tartott. Árak:

Magyar Hitel 1595—610, Jelzálogbank 260—70, Leszámitoló 725—30, Hazai bank 595—90, Angol-magyar 770—55, Magyar olasz 302—300, Keresk. bank 6275—325, Ált. takarékb. 890, Pesti hazai 19500—700, Borsod-Misk. 3000—100, Concordia 2400—500, Bpesti gőzm. 4850—700, Gizella 1700—50, Hungária 2150—90, Viktória 9200—450, Beocsini 5300, Banya és kohó 3600—400, Ált. közsén 5750—350, Salgó 3850—700, Urikányi 3925—4125, Ganz-Danub. 18000—17600, Ganz-vill. 4100—3850, Rima 2275—160, M. Acél 2100, Schlick 965—900, Kóburg 1860—800, Lipták 457—33, Láng 1020—50, Brassói 2800—600, Nasic 11000—700, Ált. ia 1420—350, Magyar erdő 1260—300, Országos faterm. 1000—940, Lichtig 810—740, Klotild 2140—2075, Izzó 3275—130, Pápir 2275—325, Cukor 7600—425, Lámpa 1925—880, Östermélő 730—60, Gummi 2925—3015,

Telefon 3000—2900, Adria 5300—400, Atlantica 4500—50, Közúti 950—25, Délvasút 1020—1055, Levante 4200—4050, Al-lamvasút 2300—200, Trust 2225—150.

A valutapiac szintén nagyon élénk volt. A tegnapi árfolyamok lecsökkentek, mivel a spekuláció a paritás felé hajtotta a kurzusokat. A valuta- és devizapiac zárlata erős lendületet vett.

Árak:
Napoleon 1105—1130, Dollár 356—352.50, Francia frank 29.30—28.50, Márka 4.47—4.56, Lira 15.30, Romanov 41.50—42.50, Lei 4.53—4.62, Sokol 4.49—4.62, Svájci frank 60—60.25, Kor.-dinár 8—8.05, Bécsi 38—38.50, Lengyel marka 17—16.

Zürichi devizák

Zürich, július 27. (Zárlat.)
Budapest 1.67 és fél, Bécs 0.68, Osztr. bélyegzett 0.70, Berlin 7.75, New-York 610, Milano 25.70, Prága 7.65, Záráb 3.50, Bukarest 7.90, Varsó 0.30, Hollandia 189.—, London 21.80, Páris 47.10.

SZÍNHÁZ.

Gróf Cagliostro 6 felvonásos filmjudozság lesz a Vigszínház-mozgó szombati megnyitó előadásán műsoron. A legképrázatosabb felvételek sorozata vonul fel e képen, így a Schönbrunn kastélynak Mária Terézia „Millió szobája”, a híres „Japánszoba” milliárdokat érő gobelinekkel és tükör galériával stb. A főszereplő a világ egyik legnagyobb filmszínésze: Reinhold Schünzel lesz. Mellette: Conrad Weidt, Care Götz, a csodaszép Anita Berber és Hanni Weisse játszik a nagyobb szerepeket. Ez a kép lesz Budapest legnagyobb sláger ujdonsága. A gyönyörű filmjudozságot a katonazenekar kíséri.

Kürthy György, a Nemzeti Színház művésze szavalja a Oláh Gábor prologusát szombaton, a Vigszínház-mozgó bemutatóján.

SPORT.

Birkózás. Értesitem az összes egyesületek birkózó szakosztályának elnökségét, hogy a kerület alakuló gyűlése augusztus 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Aranv Bika-kávéház üvegtermében tartatik meg. A verseny helyéül a DTE tornacsarnokának szabadtéri helyisége jelöltetett ki. Kezdet ideje délután 5 órakor. Mérlegelés a verseny színhelyén délután 3 órakor. Paulovich Pál ker. előadó.

A bajnoki verseny intézől. A bajnoki verseny intézőjéül Györy Lajos DTE, Bagossy Sándor DMTE, főrendezők Czabán Nándor DKASE és Pataki János DVSC kapott megbízást a kerület elnökségétől.

Felhívjuk az összes birkózással foglalkozó egyesületek elnökségét, hogy a bajnoki verseny helyének diszítéséül szükséges egyleti cimereket és zászlóikat hozzánk a DTE tornacsarnokába legkésőbb aug. 5-ig eljuttatni szíveskedjenek. Czabán és Pataky főrendezők.

Hirdetmény.

A városi Tanács értesíti a város lakosságát, hogy a **nagyerdei fürdőt** házikezelésbe vette s az üzemet reggel 6 tól este 6 ig, illetve 18 óráig nyitva tartja.

Fürdő árak:

Kádfürdő közönség részére 26 K
Kádfürdő állami tisztviselők részére 15 K
Kádfürdő városi tisztviselők részére 10 K
Gőzfürdő közönség részére délelőtt 20 K
Gőzfürdő közönség részére délután 15 K
Gőzfürdő állami köztisztviselők részére délelőtt 12 K
Gőzfürdő állami köztisztviselők részére délután 10 K
Gőzfürdő városi tisztviselők részére egész nap 10 K
Szénsavas fürdő 50 K
Hideggyógy közönségnek (fél fürdő) 20 K
Hideggyógy városi vagy állami tisztviselők részére 10 K

Gőzfürdő nyitva:

Nők részére: hétfő, szerda, péntek.
Férfiak részére: vasárnap, kedd, csütörtök, szombat.
Jegyek a fürdőpénztárnál válthatók.

Tisztviselők részére szolgálati kedvezményes jegyek: a) városi tisztviselők a Házipénztárnál; b) állami tisztviselők a beszerzési csoport pénztáránál (Pénzügyigazgatási palota) válthatók. Az orvosi ellenőrzést és rendelést felkérés folytán dr. Fráter Imre kórházi igazgató-főorvos, egészségügyi főtanácsos ur látja el. Debreczen, 1921. július 27.

Kondor,
főszámvevő.

**Legjobb,
Legtisztább,
Legolcsóbb!**

Löblé ecetgyár

terméke. Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Gyár:
Szalkai-utca 5. sz.
Városi raktár:
Piac-utca 77. sz.
az udvarban.

Kiss József

automotor és gépműhelye
Erzsébet-ut 20.

Elvállalja bármily rendszerű gazdasági gépek szakszerű javítását, törött góprészek autogén- : : : hegesztését. : : :

Aranyért, ezüstért,

platinát, hamis fogakat, sőt minden régi ékszerért a legmagasabb napi árt fizetem.

GRITSCH ékszerkereskedő
Verbőczy-u. 2. sz. (parkamara.)

SZENET

gyárak és magánosok részére

**10,000 kg.-ként
10,500 koronáért**

azonnal szállít

WEISZKRÓN fahereskedő
Török Balint utca 2

Ingyen nem, de nagyon olcsón **ruházkodhat!!**
 ha ruhaszükségletét
FELDHEIM és WEISZ posztáruházában,
PIAC-UTCA 73. szerzi be.

Benedek Mátyás és Fia érmihályfalvai kiviteli fatelepe Nyirábrány
 a legelőnyösebb beszerzési forrás mindenemű fenyő épületfa, deszkaárura.
TÜZIFÁT száraz cser- és bükkhasábfát azonnal szállít. 0000 0000 0000
 Tűzifára rendeléseket elfogad az Angol Magyar Bank

NYERSOLAJ, SZIVÓGÁZ,
 stabil és félstabil gőzgépeket veszünk, eladunk, felszerelünk s javítunk, vállalunk
 cséplőtengelyek hegyesztését s esztergályozását
Vértessy Testvérek, Debreczen, Hatvan-u. 53. Telefon interurban 934.

DOLLÁRT DOLLÁRCSEKKEKET és mindenféle idegen pénzt legdrágábban vásárol, külföldi kifizetéseket legelőnyösebben teljesít
PÉNZVÁLTÓ ÜZLET Debreczen, Piac-utca 67. szám (Frohner-szálloda). Telefon 407.

APRÓ HIRDETÉSEK
 Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 15 korona, minden további szó 150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 20-, minden további szó K 2-
 Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA.
Izraelita gyógyszerésznek partiet ajánlanék. — Hozomány gyógyszerész, gazdag kelegye, azonkívül számtalan kereskedő, gyáros, iparos, tisztviselő, orvosmérnök, ügyvéd előjegyezve! Diskréció biztosítva. Iroda Hajó-u. 16.
Ki mit keres, megtalálja!
 Ha valaki meg akar nőszülni vagy férjhez akar menni, forduljon bizalommal Hajó-u. 16. sz. irodához!

Aranyat, hamisfogakat, brilliánsokat a legmagasabb napi árban veszék
Schiffmann ékszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

Olmot bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

Aranyat, ezüstöt, drágakövet magas árban vesz Weisz Mihály és Társa, Püspöki palota.

ELADÁS.
Sapka központnál Simonffy-utca 5. (Halpiac) mindenféle egyenruha és civilsapka legelőnyösebben kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készül.
Friss élesztő legelőnyösebben árban Csapó-utca 19., kapu mellett üzletben Rosenthalnál.
Ipari vegyi anyagok, festékek, olajok, anilinek, benzín, terpentín, schellak stb. gyári lerakata Vegyszer-üzlet, Hatvan-utca 11.
Legszébb és legjobb fényképeket készít Bagdi fényképész, Piac-utca 9.

Festék áruk, firmisz, lakkok legelőnyösebben Weisz festéküzletében. Hatvan-u. 8.
Mezőgazdasági vegyi anyagok, kékkő, permetező anyagok, benzín, gépolajok, carboli-neum, kocsikenőcsök stb. gyári árban beszerezhető Vegyipari szaküzlet Hatvan-utca 11.
Kereskedőknek zsákba macska 130-as 100 koronáért kapható Mayernál, Simonffy-u. 1.
Békebell gyapju és mosó szövetek legelőnyösebben beszereshelők Roth, Piac-u. 77.

Háztartási vegyi anyagok, sütőpor bicarbons, cipókrémek, kékitő stb. legelőnyösebben beszerezhetők Hatvan-utca 11.
Fehér hálószobák, legmodernebb ebédők, készen kaphatók Kovács Gyula műasztalósnál, Darabos-utca 17.
Friss sütemények állandóan kaphatók Sztanó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.
A legszebb nő Földes-féle haj-, arc- és kézközm. etikumokat használ. Főlerakata Hatvan-utca 11.
Butorok minden kivitelben legelőnyösebben beszerezhetők Weisznál, Piac-utca 83. bent az udvarban.
Gazdasági cikkek legelőnyösebben Weisz festéküzletében, Hatvan-u. 8. sz.

Kereskedők és magyar szabók figyelmébe! Lengsfelder Warnsdorfi posztógyár lerakata Feldheim Dezsőnél, Király-utca 4.

Építet- műlakatos munkákat javít, készíti Krámer műlakatos, Hatvan-utca 4.

Férfi, női- és egyenruhákat olcsón vállal Tegdes János, Péterfia-utca 42.

Festék, lack, kence kiváló minőségben legelőnyösebben Stern festéküzletében Piac-utca 10. Telefon 856

TÜZIFA száraz 2 éves vágású prima hasábfá felvágva ölenként és vaggontételekben azonnali szállításra legelőnyösebben napiáron beszerezhető

HOLCZER fetelepe István malom és Margit fürdő üzem. Megvételre keresek lábán álló akác vagy tölgyfaerdő részeket, akácfa-sorokat és faesportokat. Telefon 888

Asztalos munkákat készít, javít jutányos árakért Vangor Antal, Csapó-utca 9.

Gazdasági vas-, kőtélárak olcsón beszerezhetők Bakos István vaskereskedésében Csapó-utca 88.

Szovát cserép gyári árban megrendelhető és raktáron kapható Rosefeld Kálmán építkezési anyag telepén, Salétrom-utca 12.

Gyermek-kelengyék babi ing, flannel, Tetra és gummi-pelenkák, keresztelő paplan és garnitúr, hosszú és négyzetleves párnák, pólyakötők, jambók dus választékban. Gyermekkelengyék elkészítését hozott anyagból elvállaljuk
dr. HEGEDÜSNÉ Gyermekdivatháza, SIMONFFY-U. 2.

Olesó butoraktár Kossuth-utca 5., az udvarban. (Gambri-nus utjáró.)

Szép nagy ház istállóval, Piac közelében eladó. Cím a kiadóban.

Használt butorok elfogadható ártért eladó. Goldstein Márton, József kir. herceg-u. 25.

Tiszta egész ives makulatura (ujágsapír) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

Dr. HEGEDÜSNÉ GYERMEKDIVATHÁZA SIMONFFY-UTCA 2. ALATT.
Fürdőtrikók, leány- és fiuruhák, gyermek játszóruhák, babakelengyék, cipők, zoknik, hajszallagok nagy választékban.

KERESLET.

Aranyat, mindenféle ezüstöt, brilliánt, gyöngyöt vesz Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet.

Fuvarozási vállalat Balázs Andor Piac-utca 61. Telefon 143.

Borozó és Falatozó zárórág nyitva Piac-utca 89., Rovállal szemben. Friss felvágottak és hűsítő italok.

Malomtulajdonosok figyelmébe! Felvonókat, csöveket, csővezetést jutányosan vállal Müller, Erzsébet-u. 115.

Széchenyi-fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

Mindenféle asztalos munkákat jutányosan vállal Mittelmann asztalos, Piac-utca 66.

Helyi és vidéki ügy-nököket, kik a fűszer-áru kereskedésben szakímerettel bírnak és be vannak vezetve, azonnali belépésre keres Lindenfeld J. Jenő nagykereskedő, gr. Degenfeld-tér 7. szám.

24 évi gyakorlattal bíró, erélyes, szorgalmas stb. tisztességes egyén ajánkozik vincellernek, esetleg vezető gazdának, bármikor belépésre, szíves megkeresést kérek Derzs Tomaj, u. p. Kunhegyes. Keresztyn Gábor.

200 ezer koronával társulnék jó forgalmu üzlethez. Cím a kiadóban

Német órákat adok és házhöz is megyek. Cím a kiadóhivatalban.

Kárpitós-mester menekült, vállal mindennemű butorjavítást, elsörendűen és legelőnyösebben. A közönség szíves pártfogását kéri. Máv. Külső-fatér, kocsi sz. 210. 228.

Általános irányu női kézimunka tantolyam nyílt meg Csapó-utca 33. sz. alatt, melyen a brüsszeli-, csetneki-, flé-, frivolita-, vert csipkéket, kalotaszegi és más himzéseket, aszurozást, bluzok, ruhák kötését stb. lehet tanulni. Beiratások délután 3-5-ig

Elveszett Darabos-utca 22-től József kir. herceg utca végéig egy fél gyermek-cipő. Becsületes megtaláló jutalomban részesül József kir. herceg-utca 52 alatt

Dr. HEGEDÜSNÉ GYERMEKDIVATHÁZA SIMONFFY-UTCA 2. ALATT.
Fürdőtrikók, leány- és fiuruhák, gyermek játszóruhák, babakelengyék, cipők, zoknik, hajszallagok nagy választékban.

Tanuló-leányok felvételnek a **Hegedüs és Sándor** rti nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

Ügyes kiszolgáló leány, ki a fűszerzakmában kellő jártassággal bír, azonnali belépésre felvételük Rubinstein fűszerüzletében, Miklós-utca 22.

Deleggyűjtő fesszmérő iskolai tanszereket készít és javít Földvári debreceni első elektrotechnikai gyár Széchenyi-utca 58. Telefon 168.

Zongora javítást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

Villamos berendezéseket legelőnyösebben készít Weisz villanyszerelési vállalat. Petöfi-tér 7. Telefon 1298.

Írógép javítások, kellekek megrendelhetők Merkur írógép-vállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 540.

Vízvezeték és csengő javításokat jutányosan vállal Kollmann, Piac-utca 70.

Kárpitós munkák átdolgozását jutányosan vállal Debre-czenszky kárpitós Hal-köz 8.

Gärtner zongorahangoló Széchenyi utca 15.

Legszébben, legelőnyösebben mos, vasal, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 54.

Konez fest, tisztít legelőnyösebben, kifogástalanul Arany János-utca 10.

Fazekas előnyomdájában most érkezett mintáiból legszébben, legelőnyösebben dolgozik, Szent Anna 6.

Géprészek, fémek hegyesztése autogén hegyesztéssel. Ifj. Losonczy, József kir.-utca 16. Telefon 347.

Monogram és medeir szépen és izlésesen készül Boldogfalva-utca 2. utcai lakás.

„KÜRTI“ CIPŐKRÉM elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyed-áruság **FLEISCHER MÖR.** Központi iroda Hatvan-utca 38.
 Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDÜS LORÁNT
 Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
 Irodalmi és nyomdai részv.-társ.